

Het vuur laait op. Een grote kring mensen, klein en groot en in bonte kleuren, staat klaar om eroverheen te springen. Bij het Sint-Jansfeest op zorgboerderij De Hondspol viert Stichting Grondbeheer de aftrap van een nieuwe financieringsvorm. 'BD Grondbeheer heeft nu twee smaken', zegt bestuurder Severijn Velmans. 'Echt vrije grond met schenkgeld en aflossingsvrije grond met obligaties. Zo kunnen we meer doen.' *Tekst: Maria van Boxtel / Foto: Annelijn Steenbruggen*

BD Grondbeheer lanceert
eeuwigdurende obligaties

'We willen meer mensen
het verhaal vertellen
over vruchtbare grond'

*Severijn Velmans
waagt de sprong*

Bij het oplaaiende vuur heeft veehouder Marcel Schoenmakers het over 'de nieuwe Hondspol'. Zo noemt hij het bedrijf nadat hij het met zijn mede-ondernemers en met hulp van klanten, Triodos Bank en Stichting Grondbeheer overnam van de vorige eigenaar, zorginstelling de Lievegoed Groep (zie pag 35). Severijn Velmans, penningmeester en secretaris van Grondbeheer, legt uit: "Met een lening van de Triodos Bank hebben wij 30 van de 60 hectare van De Hondspol aangekocht en die verpachten we nu aan de ondernemers." De rest van het land pacht het bedrijf van natuurorganisaties.

Lange wachtlijst

BD-Grondbeheer koopt sinds 1978 gronden aan met schenkingen van donateurs – vooral legaten – en verpacht deze vrije grond aan biologisch-dynamische boeren. Nu slaat zij een nieuwe weg in: gronden alvast aankopen met een hypotheeklening en daarmee 'morgen naar vandaag halen'. Severijn: "De vraag van bedrijven is duidelijk: er staan meer dan 20 bedrijven op onze wachtlijst. En soms moet je snel kunnen handelen, anders gaat er iets goeds verloren. Met de schenkingen die we krijgen – waar we heel dankbaar voor zijn – kunnen we ongeveer elke tien jaar een bedrijf aankopen. Maar er is nu een vraag."

Severijn en zijn medebestuurders zoeken met allerlei partners naar meer mogelijkheden, bijvoorbeeld via beleggingen in BD-grond. "Het bleek lastig, want het rendement op grond is laag en de regelgeving voor beleggingsfondsen is ingewikkeld. Maar erop puzzelen vinden we leuk." Dat de

Vegetarische Slager met zijn actie voor een nieuwe fabriek in enkele weken ruim twee miljoen binnenhaalde, gaf Severijn moed. "Ik zei tegen onze voorzitter Kees van Biert: 'Er zijn wel voldoende gemotiveerde mensen die geld in een goed initiatief willen steken.' En Ted van den Bergh van de Triodos Foundation gaf ons de gouden tip: de eeuwigdurende obligatie aan toonder. Ook het Rode Kruis is hiermee ooit gefinancierd."

Voor BD-Grondbeheer is het een nieuwe manier om meer geld aan te trekken. "Het is een lening die Grondbeheer niet aflost, maar die de lener wel aan een ander door kan verkopen. De continuïteit en regie houden we zo bij Stichting Grondbeheer. De obligaties van 500 euro per stuk leveren de obligatiehouder een rendement op van 1,5%. Elke vijf jaar wordt dit percentage opnieuw vastgesteld en wordt de inflatie (gemiddeld over 5 jaar) erin verwerkt. Het maximum rendement is 4%."

Liefde voor de landbouw

Aan tafel zitten om Ingewikkelde gesprekken te voeren met advocaten en lekker buiten werken. Severijn vaart wel bij die combinatie. "Mijn ouders woonden en werkten op het heilpedagogisch instituut De Michaelshoeve in Brummen en daar ben ik opgegroeid. Er hoorde een gemengd biologisch-dynamisch bedrijf bij, De Meander. Onder de koeien is mijn grote liefde voor de landbouw ontstaan. Meekijken, meemelken, meelopen." Tijdens zijn studie sociale wetenschappen en ook daarna bleef Severijn op boerderijen werken. "Telkens op andere bedrijven, bij een goede vriend in Duitsland,

bij de Stadsboerderij in Almere en nu bij de Zonneboog."

Steeds een seizoen meedraaien op een andere boerderij geeft ook een beter beeld van het bedrijf dat Severijn, zijn vriendin en hun kersverse baby zelf willen gaan runnen. "Ons ideaal is akkerbouw, minimaal 40 hectare en het zou mooi zijn als het een buitenplaats wordt met meerdere ondernemingen. In combinatie met bestuurswerk zoals ik nu ook doe." Zonder boerderij in de familie werkt Severijn langzaam toe naar dat beeld, steeds in combinatie met ander werk. "Twee jaar geleden heb ik mijn baan bij PostNL Pakketten opgezegd. Ik werk nu anderhalve dag in de week voor BD-Grondbeheer, doe projecten in het bedrijfsleven en zoek het akkerbouwbedrijf dat onze 'eigen' plek kan worden. Ik heb altijd gewerkt in een combinatie van hoofd en handen." Naast betaald bestuurder voor Grondbeheer is Severijn ook onbezoldigd bestuurder bij Stichting Kraaybeekhof en Stichting Warmonderhof. "Warmonderhof groeit en bouwt woningen bij voor nieuwe leerlingen. Dat is natuurlijk ook spannend."

Ondernemerslust

Bij Grondbeheer nemen het aantal schenkers en het schenkbedrag flink toe. In 2010 kwam € 25.000 aan giften binnen, nu ongeveer € 100.000, met een uitschieter in 2015 van € 265.000, dankzij legaten. "Die groei is mede te danken aan onze campagnes en de sponsorloop op Warmonderhof. En door periodieke schenkingen, waarbij de belastingdienst meebetaalt." Maar het gaat Severijn niet hard genoeg. "Als een schenker geld

D Y N A M I E K

weggeeft, is het ook weg. Wij denken dat er ook mensen zijn die wel willen investeren. Bijvoorbeeld omdat ze een pensioenpotje hebben dat ze voorlopig niet nodig hebben." De obligaties zijn dan een mooie manier. "Ik vind het beeld heel mooi. Je krijgt maatschappelijk rendement: een gezonde aarde. Voor eeuwig."

Via de website bdgrondbeheer.nl kunnen mensen online een obligatie kopen. Zo is de drempel laag. Transparantie is hierbij belangrijk. "Er staat een heldere prospectus op onze website met alle informatie over de obligaties. Zo moet je – als je de obligaties weer wilt verkopen – zelf een koper vinden. Zo voegen we er wat meer ondernemerslust aan toe, zonder de identiteit te verliezen."

En wat als mensen niet meer willen schenken, omdat ze nu rendement kunnen krijgen? "BD Grondbeheer heeft nu twee smaken. Echt vrije grond met schenkgeld. En aflossingsvrije grond met obligaties. Zo kunnen we meer doen."

Een kritische vraag: Grondbeheer heeft naast De Hondspol ook gronden voor Kraaybeekhof en De Kromme Lepel alvast aangekocht met een banklening. Tegen een fijne lage rente. Maar een lage rente krijg je niet zomaar. Zijn de vrije gronden van de andere boerderijen dan onderpand voor de bank? En loop je daarmee risico?

Severijn is vol vertrouwen. "Natuurlijk kijkt de bank ook naar BD Grondbeheer als geheel. Maar de met een hypotheek aangekochte grond is allereerst zelf het onder-

pand. En daarnaast vraagt de bank een 'negatief verklaring'. Dat betekent dat ze het recht van hypotheek mogen vestigen op een ander stuk grond van BD Grondbeheer, mocht dat nodig zijn. Het allerergste noodscenario is dat je een stukje van de met hypotheek belaste grond weer moet verkopen. Die grond houdt zijn waarde."

En kunnen donateurs er nog steeds op rekenen dat hun schenkgeld alleen gebruikt wordt voor aankoop van nieuwe grond? Severijn: "Ja, alles wat via schenkgeld en obligaties binnenkomt, wordt voor 100% aangewend om landbouwgrond aan te kopen of om leningen af te lossen waarmee al eerder grond is gekocht. De rente op de leningen en het rendement op de obligaties worden betaald uit de pacht die de boeren betalen."

De plek past bij de mensen

Werken met grond en grote bedragen is balanceren tussen het biologisch-dynamische ideaal en pragmatisme. "We willen een uitgifte van obligaties van bijna 2 miljoen doen, om de versnelling te realiseren in grondaankoop. We willen aan meer mensen het verhaal vertellen over gezonde en vruchtbare grond." Een aansprekend voorbeeld is het filmpje dat Anne Gentenaar heeft gemaakt over Grondbeheer op De Hondspol. Het is te zien via de website.

Voor de diversiteit van bedrijven bij BD Grondbeheer spreekt Severijn aan. "We hebben grotere, uiterst professionele bedrijven, die een deel hun grond via ons

hebben gepacht. Daar kan ik van genieten. En dan hebben we nog kleinere pachters, vaak prachtige plekken met zoveel liefde gemaakt. Ik vind dat niet beter of slechter, de plek past bij de mensen. Je ziet dat je met biologisch-dynamisch boeren op heel verschillende manieren een goed leven kan hebben. Ik zie de kwaliteit, hoe de bedrijven iets creatiefs doen met hun eigen markt. De tassen die Henk van De Zonnehorst tot de rand vult. Hoe netjes Peet van De Kromme Lepel sperziebonen in een bakje legt. Dat soort dingen, dat vind ik mooi om te zien. Daar dragen we aan bij."

Samen BD-grond kopen

BD-Grondbeheer verpacht 215 hectare aan 14 BD-bedrijven. Er staan 20 boerderijen op de wachtlijst. De laatste jaren zijn nieuwe donateurs geworven via speciale campagnes voor Kraaybeekhof en De Kromme Lepel, gericht op burgers die een band opbouwen met het bedrijf. Met de campagne 'De Hondspol500' zoekt Grondbeheer ca 500 mensen die obligaties willen kopen om de grond te financieren. Zo vormen zij een dragende kring rond De Hondspol: een mooi voorbeeld van hoe de LandbouwCULTUUR van de toekomst eruit kan zien (zie pag 11 en 16). Voor info en prospectus, zie bdgrondbeheer.nl